

Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

2010

Julkisten menojen kasvu hidastui vuonna 2010

Julkisyhteisöjen kokonaismenojen kasvu oli 3,1 prosenttia vuonna 2010. Vuonna 2009 kokonaismenot kasvoivat 5,7 prosenttia ja vuonna 2008 7,3 prosenttia. Kokonaismenojen suhde bruttokansantuotteeseen (BKT) oli 55,5 prosenttia vuonna 2010, eli hiukan pienempi kuin edellisenä vuonna, jolloin suhde oli 56,1 prosenttia.

Sulautetut kokonaismenot tehtävittäin, julkisyhteisöt yhteensä 2009–2010

Tehtävä	Vuosi	Miljoonaa euroa	Osuus BKT:sta, %
G0 Tehtävät yhteensä	2009	96 788	56,1
	2010	99 835	55,5
G01 Yleinen julkishallinto	2009	12 692	7,4
	2010	13 018	7,2
G02 Puolustus	2009	2 851	1,7
	2010	2 789	1,6
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2009	2 571	1,5
	2010	2 766	1,5
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	2009	8 648	5,0
	2010	8 748	4,9
G05 Ympäristönsuojelu	2009	608	0,4
	2010	506	0,3
G06 Asuminen ja yhdyskunnat	2009	887	0,5
	2010	914	0,5
G07 Terveydenhuolto	2009	13 696	7,9
	2010	14 130	7,9
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	2009	2 092	1,2
	2010	2 204	1,2
G09 Koulutus	2009	11 357	6,6
	2010	11 735	6,5
G10 Sosiaaliturva	2009	41 386	24,0
	2010	43 025	23,9

Julkisten menojen suurin pääryhmä oli edelleen vuonna 2010 sosiaaliturva, johon kohdistui menoja noin 43 miljardia euroa ja 23,9 prosenttia suhteutettuna BKT:hen. Sosiaalimenoista 32 miljardia euroa oli rahamääräisiä sosiaalietuuksia eli kotitalouksille maksettuja avustuksia ja eläkkeitä. Niitä maksettiin vuonna 2010 viitisen prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Sosiaaliturvan jälkeen toiseksi eniten menoja kohdistui terveydenhuoltoon, 14 miljardia euroa ja noin kahdeksan prosenttia suhteessa BKT:hen.

Julkisyhteisöjen kulutusmenot kasvoivat kaksi prosenttia vuonna 2010, eli selvästi kokonaismenoja hitaammin. Kulutusmenot kuvaavat julkisyhteisöille palvelujen tuotannosta aiheutuneita juoksevia menoja.

Julkisyhteisöjen kokonaismenoilla tarkoitetaan tässä julkisyhteisöjen sulautettuja kokonaismenoja. Sulautetuista kokonaismenoista on poistettu julkisyhteisöjen väliset omaisuusmenot, pääomansiirrot ja tulonsiirrot, esimerkiksi valtion tulonsiirrot kunnille. Koska kokonaismenot ovat luonteeltaan bruttomenoja, niihin sisältyy esimerkiksi paikallishallintosektorin tapauksessa kuntien omilta liikelaitoksiltaan tekemiä hankintoja. Kyseiset hankinnat näkyvät vastaavasti myös sektorin kokonaistuloissa. Julkisyhteisöihin kuuluvat valtionhallinto, paikallishallinto, työeläkelaitokset ja muut sosiaaliturvarahastot.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Sulautetut kokonaismenot tehtävittäin, julkisyhteisöt yhteensä, 2010.....4

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Sulautetut kokonaismenot tehtävittäin, julkisyhteisöt yhteensä, 2010

Tehtävä	Miljoonaa euroa	Osuus BKT:sta, %
G0 Tehtävät yhteensä	99 835	55,5
G0101 Toimeenpano- ja lainsäädäntöelimet, finanssi- ja veroasiat, ulkoasiainhallinto	2 785	1,5
G0102 Taloudellinen apu ulkomaille	786	0,4
G0103 Yleiset hallintopalvelut	5 661	3,1
G0104 Perustutkimus	1 067	0,6
G0105 Yleisen julkishallinnon tutkimus ja kehittäminen	9	0,0
G0106 Muut yleisen julkishallinnon palvelut	31	0,0
G0107 Julkisen velan hoitoon liittyvät taloustoimet	2 679	1,5
G0108 Hallinnon eri tasojen väliset yleisluonteiset siirrot	0	0,0
G0201 Sotilaspuolustus	2 484	1,4
G0202 Siviilipuolustus	159	0,1
G0203 Sotilasapu ulkomaille	118	0,1
G0205 Puolustus, muualla luokittelematon	28	0,0
G0301 Poliisitoimi	1 122	0,6
G0302 Palo- ja pelastustoimi	611	0,3
G0303 Tuomioistuimet	514	0,3
G0304 Vankilalaitos	244	0,1
G0305 Yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvä tutkimus ja kehittäminen	3	0,0
G0306 Yleinen järjestys ja turvallisuus, muualla luokittelematon	272	0,2
G0401 Yleiset talouteen ja kauppaan liittyvät tehtävät sekä työvoimapalvelut	1 326	0,7
G0402 Maa, metsä, kala- ja riistatalous	1 951	1,1
G0403 Polttoaine- ja energiahuolto	48	0,0
G0404 Kaivostoiminta, teollisuus ja rakentaminen	193	0,1
G0405 Liikenne	4 202	2,3
G0406 Viestintä	39	0,0
G0407 Muut toimialat	11	0,0
G0408 Elinkeinoelämän tutkimus ja kehittäminen	857	0,5
G0409 Elinkeinoelämään liittyvät asiat, muualla luokittelematon	121	0,1
G0501 Jätehuolto	66	0,0
G0503 Ympäristön pilaantumisen torjunta	133	0,1
G0504 Biologisen monimuotoisuuden ja maisemansuojelu	70	0,0
G0505 Ympäristönsuojelun tutkimus ja kehittäminen	56	0,0
G0506 Ympäristön suojeleminen, muualla luokittelematon	181	0,1
G0601 Asuinolojen kehittäminen	241	0,1
G0602 Yhdyskuntakehitys	489	0,3
G0603 Vesihuolto	30	0,0
G0606 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut, muualla luokittelematon	154	0,1
G0701 Lääkevalmisteet, lääkintälaitteet ja välineet (Y)	1 245	0,7
G0702 Avohoitopalvelut (Y)	6 173	3,4
G0703 Sairaalapalvelut eli laitoshoidot (Y)	6 134	3,4
G0704 Yleiset terveydenhuoltopalvelut (Y)	44	0,0
G0705 Terveydenhuoltoalan tutkimus ja kehittäminen	119	0,1
G0706 Terveydenhuolto, muualla luokittelematon	415	0,2
G0801 Virkistys- ja urheilupalvelut (Y)	849	0,5
G0802 Kulttuuripalvelut (Y)	1 009	0,6

Tehtävä	Miljoonaa euroa	Osuus BKT:sta, %
G0803 Radio, televisio- ja julkaisutoiminta	3	0,0
G0804 Uskonnollisten ja aatteellisten yhteisöjen tukeminen	340	0,2
G0805 Vapaa-ajan, kulttuurin ja uskonnon tutkimus ja kehittäminen	3	0,0
G0806 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto, muualla luokittelematon	0	0,0
G0901 Esiasteen ja alemman perusasteen koulutus (ISCED 0 ja 1) (Y)	2 337	1,3
G0902 Ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutus (ISCED 2 ja 3) (Y)	5 283	2,9
G0903 Keskiasteen jälkeinen koulutus, ei korkea-aste (ISCED 4) (Y)	6	0,0
G0904 Korkea-asteen koulutus (ISCED 5 ja 6) (Y)	3 327	1,9
G0905 Tutkintoon johtamaton koulutus (Y)	414	0,2
G0906 Koulutuksen tukipalvelut opiskelijoille (Y)	35	0,0
G0907 Koulutuksen tutkimus ja kehittäminen	11	0,0
G0908 Koulutus, muualla luokittelematon	322	0,2
G1001 Sairaus ja toimintarajoitteisuus (Y)	8 856	4,9
G1002 Vanhuus (Y)	19 975	11,1
G1003 Lesket ja muut edunsaajat (Y)	1 470	0,8
G1004 Perhe ja lapset (Y)	5 000	2,8
G1005 Työttömyys (Y)	4 413	2,5
G1006 Asuminen (Y)	550	0,3
G1007 Sosiaalinen syrjäytyminen, muualla luokittelematon (Y)	1 420	0,8
G1008 Sosiaaliturvan tutkimus ja kehittäminen	29	0,0
G1009 Sosiaaliturva, muualla luokittelematon	1 312	0,7

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

Tilaston tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tilasto kuvaa julkisyhteisöt-sektorin ja sen alasektoreiden kokonaismenojen jakautumista tehtävittäin Euroopan kansantalouden tilinpidon (EKT95) tehtäväluokituksen COFOG (Classification of the Functions of Government) mukaan sekä menolajeittain. Tilaston avulla voidaan seurata talouspolitiikan tavoitteiden toteuttamista julkisten menojen rakenteen muutosten avulla.

Tilasto pohjautuu kansantalouden tilinpidon tietoihin.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto on kansantalouden tilinpidon mukainen johdettu tilasto. Tilaston perusjoukko, käytetyt perusaineistot ja tutkimusasetelma ovat samat kuin kansantalouden tilinpidossa. Kysymyksessä on kokonaistutkimus ja tiedot saadaan valtion kirjanpitoaineistosta, kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöksiin perustuvasta tilastokyselystä sekä sosiaaliturvarahastojen tuloslaskelmista, vuosikertomuksista ja tilastoista.

EU:n jäsenmaat toimittavat julkisyhteisöjen menoja tehtävittäin koskevat tiedot Eurostatille raportointitauluilla 1101 ja 1102 seuraavien EU:n säädösten mukaisesti:

- Neuvoston asetus (EY) N:o 2223/96, annettu 25 päivänä kesäkuuta 1996, Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmästä yhteisössä, liite B Kansantalouden tilinpidon tietojen lähettämisohjelma
- Komission asetus (EY) N:o 1500/2000, annettu 10 päivänä heinäkuuta 2000, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2223/96 täytäntöönpanosta julkisyhteisöjen menojen ja tulojen osalta ja
- Komission asetus (EY) N:o 113/2002, annettu 23 päivänä tammikuuta 2002, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2223/96 muuttamisesta käyttötarkoituksen mukaisten menojen tarkistettujen luokitusten osalta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Asetuksissa säädetään julkisyhteisöt yhteensä -sektorin tietojen toimittamisesta COFOG-luokituksen pääryhmittäin.

Lisäksi herrasmiessopimuksen perusteella jäsenmaita pyydetään toimittamaan vuosittaiset tiedot myös julkisyhteisöjen alasektoreittain sekä julkisyhteisöt yhteensä -tasolla myös COFOG-luokituksen tarkemmalla 2-numerotasolla. Suomi on antanut luvan julkaista tarkemman tason tietonsa ja julkaisee myös ne kansallisesti.

Luokitukset ovat sektoriluokitus, julkisyhteisöjen tehtäväluokitus sekä menolajiluokitus. Sektoriluokitus löytyy Tilastokeskuksen luokitustietokannasta. Sektoriluokituksen mukaan julkisyhteisöihin Suomessa luetaan valtio, kunnat ja kuntayhtymät, Ahvenanmaan maakuntahallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Valtio- ja kuntasektoriin ei lueta sellaisia valtion ja kuntien liikelaitoksia, jotka ovat markkinatuottajia.

Valtiosektoriin luetaan budjettitalouden ohella budjetin ulkopuoliset rahastot. Sosiaaliturvarahastoihin luetaan Suomessa julkisen vallan säätämää sosiaaliturvaa hoitavat yksiköt. Näitä ovat perusturvaa toteuttavat yksiköt, kuten Kansaneläkelaitos, Työttömyysvakuutusrahasto, työttömyyskassat, sairauskassat, työttömyyskassat, lakisääteistä työeläkevakuutusta hoitavat yhtiöt, eläkesäätiöt, eläkekassat ja julkiset laitokset (esim. Kuntien eläkevakuutus). Työeläkelaitokset määriteltiin tilastoinnissa osaksi Suomen julkista sektoria EU:n komission tammikuussa 1997 tekemällä erityisellä päätöksellä.

Menolajit, jotka perustuvat EKT95:n taloustoimiin, ovat:

- Välituotekäyttö
- Maksetut verot (pl. pääomaverot)
- Palkansaajakorvaukset
- Tukipalkkiot
- Omaisuusmenot
- Sosiaalietuudet (ml. luontoismuotoiset sosiaalietuudet)
- Muut tulonsiirrot
- Pääomansiirrot
- Pääoman bruttomuodostus
- Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinnat

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa käytetty kokonaismenojen käsite perustuu yllämainittuihin neuvoston asetukseen 2223/96, liite B ja komission asetukseen (EC) No 1500/2000 sekä niiden pohjalta laaditussa Kansantalouden tilinpidon raportointitaulukossa 2 'Julkisyhteisöjen tärkeimmät kokonaissuureet' ('Main aggregates of general government') käytetylle kokonaismenojen käsitteelle. Tästä raportointitaulukosta saadaan alasektoreittain kansantalouden tilinpidon taloustoimien reunat ja menojen laskentakaavat, joihin tehtävittäisten tietojen on täsmättävä.

Julkisyhteisöt yhteensä -tasolla kokonaismenot esitetään sulautettuna siten, että alasektoreiden väliset korot, sekä tulon- ja pääomansiirrot eliminoidaan. Alasektoreiden tasolla menot esitetään sulauttamattomina.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on vuositilasto ja ilmestyy kerran vuodessa helmikuun alussa. Vuonna t ilmestyy tilasto koskee vuotta t-2 ja sitä aikaisempia vuosia. Tilaston tiedot ovat vuoden t-2 osalta tarkistettuja ennakkotietoja ja aikaisempien vuosien osalta lopullisia tietoja.

Tiedot voivat muuttua kansantalouden tilinpidon tasokorjausten yhteydessä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla, josta löytyvät myös tilaston metatiedot (<http://tilastokeskus.fi/til/jmete/index.html>).

Tiedot julkaistaan myös kansantalouden tilinpidon julkaisussa, joka ilmestyy vuosittain helmikuussa. Tiedot löytyvät julkaisun taulukosta 5.1 Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja alasektoreittain sekä 5.2 Julkisyhteisöjen sulautetut menot tehtävittäin ja menolajeittain.

Tiedot ovat saatavissa myös Tilastokeskuksen ASTIKA-tietokannasta.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston tiedot ovat yhdenmukaisia kansantalouden tilinpidon tietojen kanssa ja kansainvälisesti vertailukelpoisia EU:n jäsenmaiden kesken. Vertailukelpoiset aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1990 alkaen. EU:n tilasto löytyy Eurostatin web-sivuilta.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin ovat määritelmiltään yhteneväisiä EU:n kansantalouden tilinpidon (EKT95) määritelmien kanssa

Lisätietoja

Niina Suutarinen (09) 1734 3302

Jukka Hytönen (09) 1734 3484

Vastaava tilastojohtaja:

Ari Tyrkkö

skt.95@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-0593 (pdf)